

Organi upravljanja v del. organizacijah

Po določilih ustavnega amandmaja XV Zvezne ustave se v delovnih organizacijah uresničuje samoupravljanje tako, da določajo ljudje vprašanja o katerih odločajo neposredno in poverjajo določene funkcije upravljanja delavskemu svetu oziroma glede na naravo dejavnosti delovne organizacije drugemu ustreznemu organu upravljanja, določene izvršilne funkcije pa njenim odgovornim kolegijskim in individualnim izvršilnim organom, ki jih voli delavski svet.

Po tem določilu ustavnega amandmaja vidimo, da se upravljanje v delovnih organizacijah razvija preko neposrednega upravljanja, preko organov upravljanja in izvršilnih organov.

Tako bo treba v reviziji interne zakonodaje delovnih organizacij med drugim določiti položaj organov upravljanja v delovnih organizacijah. Po dosedanjih ustavnih in zakonskih določilih smo poznali delavski svet, upravni odbor in direktorja kot organe upravljanja. Ustavni amandma XV pa je jasno postavil kot organ upravljanja delavski svet, odnosno glede na naravo dejavnosti delovnih organizacij drug ustrezen organ upravljanja.

Če ostanemo pri delavskem svetu vidimo, da je njegov položaj še naprej določen z ustavo. Tudi njegove osnovne pristojnosti so določene v ustavi, prav tako pa so še naprej v veljavi določbe Temelnjega zakona o podjetjih, ki določajo pristojnosti delavskega sveta podjetja. Te pristojnosti so več ali manj poznane, zato jih ne bi podrobno navajal.

Prvo pripombo na samo izvolitev delavskega sveta v delovni organizaciji bi imel glede na veljavne določbe čl. 11 Temelnjega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah, kjer je še vedno določeno, da se delavski svet v delovnih organizacijah izvoli na podlagi neposredne volilne pravice. Mišljenja sem, da bi bilo treba omogočiti in to zlasti za večja podjetja, ki imajo v svojem sestavu samostojne organizacije združenega dela s statusom pravne osebe in združena podjetja izvolitev delavskih svetov celotnega podjetja tudi na osnovi delegatskega sistema. Pri tem izhajamo iz stališča, da je treba tudi v takih podjetjih ohraniti enotnost podjetja, zlasti če upoštevamo, da je podjetje samostojna in osnovna delovna organizacija našega enotnega družbenega in gospodarskega sistema. Enotnost podjetja pa bi se zlasti v teh večjih sestavljenih podjetjih dala veliko lažje ohraniti, če so v osrednjem delavskem svetu predstavniki delavskih svetov posameznih samostojnih organizacij združenega dela. Tako se problemi veliko bolj kvalificirano in neposredno prenašajo iz organov upravljanja samostojnih organizacij združenega dela na osrednje organe upravljanja (Dalje na 6. strani)

Devetčlanski delovni kolektiv počitniškega doma v Poreču ima »na vesti« ugodno počutje velike večine letošnjih letovalcev

Likvidacija obveznosti iz preteklosti — dokaj nehvaležna naloga

Objavljamo odgovore novega predsednika UO ZP ISKRA — dr. Jožeta Gogala na vprašanja našega sodelavca o nekaterih pomembnih nalogah

Upravni odbor ZP ISKRA bo moral v svoji mandatni dobi obravnavati in rešiti vrsto kočljivih vprašanj. Naj naštejem samo nekaj najzahtevnejših:

— Že precej časa ostaja na pol poti rešitve vprašanje Tovarne sprejemnikov v Sežani. Sanacijskih predlogov je bilo že nekaj, vendar noben od teh se ne izvaja v celoti. Zaradi tega še naprej ostaja odprto vprašanje primernega proizvodnega programa in s tem v zvezi rentabilnega poslovanja tovarne. Podvzetih je bilo že nekaj začasnih rešitev, vendar po mojem mnenju nobena od teh ne predstavlja neke dokončne in perspektivne ureditve za uspešno poslovanje tovarne. Zdi se mi, da je skrajni čas, da se iz mase predlogov, ki so med seboj tudi povsem divergentni, izlušči odgovarjajoči koncept, ki ga bo treba dosledno izvajati, za njegovo pravilnost in uspešnost pa morajo predlagatelji tudi odgovarjati.

— Nadaljna naloga, ki se tudi že vleče precej časa, je

sanacija Orodjarne. Ob spreminjenih pogojih je orodjarina zašla v težave in to zaradi visokih finančnih obveznosti, ki jih ima od časa izgradnje. Tudi v tem primeru je bilo že precej predlogov, kako naj bi se vprašanje orodjarne spravilo z dnevnega reda, vendar dokončne odločitve še ni.

— Likvidacija obveznosti iz preteklih obdobij predstavlja tudi dokaj nehvaležno nalogo, ki pa jo bo treba rešiti na ne preveč boleč način za organizacije.

— Problem, ki je stalno prisoten v ZP in njenih organizacijah, je likvidnost. S stalnim povečevanjem proizvodnje se vzporedno niso povečali viri sredstev oz. vsaj ne v zadostni meri. Na drugi strani pa v gotovih izdelkih, materialu in terjatvah do kupcev ležijo mrtva znatna obratovalna sredstva.

O vprašanju materialov za razpravo na samoupr. organih menim, da je pretežni del materiala za razpravo na samoupravnih organih ustrežno pripravljen. Dogaja se pa, da je v nekaterih primerih material preobsežen in nakazane rešitve podane v preveč variantah. Samoupravni organi morajo dobiti material v jasni in kratki obliki, rešitev pa je lahko nakazana največ v dveh variantah.

Za izboljšanje odnosov v okviru ZP je po mojem mnenju potrebno predvsem zaupanje med odgovornimi delavci organizacij, njih ravnanje, ki takšno zaupanje pospešuje ter skupno hotenje, da naj bi ISKRA kot celota dejansko predstavljala pomembno podjetje v našem gospodarstvu.

Mislim, da bo treba preiti na drugačno obliko funkcioniranja samoupravnega sistema kot doslej. DS podjetja naj bi odločal o dolgoročni poslovni politiki in o njegovi nadaljnji ekspanziji, nadalje naj bi odločal o morebitni novi usmeritvi glede na

zahteve tržišča ter sprejemal sklepe v zvezi z izvajanjem teh nalog.

Sedanji upravni odbor naj bi prenehal obstajati in formirati bi bilo treba poslovni odbor, čigar mandatar bi bil generalni direktor in čigar naloge kot izvršilnega organa DS bi bilo treba točno definirati. Takšen poslovni odbor, v katerem naj bi bili strokovnjaki, bi se lahko mnogo uspešneje spoprijemal s problemi, ki se v ZP skoraj vsakodnevno pojavljajo.

Kot dosledni zagovornik enotnega podjetja ISKRA vidim perspektivo ISKRE predvsem v taki obliki funkcioniranja. Ker pač iz teh ali onih razlogov takšna ob-

Predsednik UO ZP — dr. Jože Gogala

»Sprejemniki« Sežana

Prva resnejša znamenja okrevanja

IZ RAZPRAVE Z V. D. DIREKTORJA — STANETOM PAVLINOM

V zadnjih letih se je človek kar težko lotil pisanja o naši tovarni radijskih sprejemnikov, saj je bilo zlasti in predvsem treba govoriti o takorekoč nerešljivih problemih, ki so tovarni prepogosto grozili z najhujšim. Ni da bi znova pogrevali vse te težave in nevzdržno stanje, pač pa iz razgovora z v. d. dir. Stanetom Pavlinom povzemam predvsem to, da so se slednjič stvari le začele obračati v smer, ki obeta pot v boljše čase tega, tako dolgo vsestransko prizadetega delovnega kolektiva. V bližnji

preteklosti, ko je bila v tovarni v Sežani uvedena začasna uprava, so bile osnovne okoliščine takšne, da ni bilo pričakovati kakih posebnih rezultatov pri sanaciji tovarne. V tem je tudi dober del vzroka, da začasna uprava ni dosegla pričakovanih rezultatov. Ob kopici okoliščin, ki so preprečevale ugodne rezultate sanacije, je nedvomno tudi to, da je v tej naši tovarni odstotek udeležbe dela izredno nizek. Povsem jasno je, da vsaj večina, če ne vse težave ki jih v poslednjem obdobju preživlja

tovarna radijskih sprejemnikov, so posledica usodnih napak, ki izvirajo že od rojstva tovarne sem. Prva napaka je bila v tem, da je sploh prišlo do osamosvojitve tovarne, za kar ni imela realnih pogojev. Nadalje pri radijski proizvodnji nismo gledali v jugoslovanskem merilu, poskušajoč na tem področju doseči potrebno delitev programa, prav tako pa tudi znotraj Iskre vprašanja te branže nismo reševali tako resno, kot bi to bilo potrebno. K vsemu temu še to, da (Dalje na 3. strani)

lika ni možna, je splošno ISKRE po mojem mnenju, možen samo v primeru, da se v ISKRI formira dokaj fiksni program, ki naj bi se v celoti izvajal, da postopoma odrežemo vse mrtve veje na drevesu ISKRE ter v primeru, da bi se vsi delavci zlasti pa vodilni v večji meri zavedali, da niso samo člani določene organizacije v sestavi ZP, ampak da so tudi člani celotne ISKRE ter da bi zaradi tega ne videli samo sebe, temveč tudi druge, s čimer bi se povečala dejanska solidarnost, ne glede na to, da smo formalno solidarnost odpravili. — C —

»Avtoelektrika« bo prva prešla na avtomatsko obdelavo podatkov

Glede na zanimanje, ki vlada v okviru ZP v zvezi z delom našega centra za avtomatsko obdelavo podatkov, smo naprosili direktorja centra ing. Jožeta Bauman, naj odgovori na nekatera vprašanja. Posredujemo njegove izčrpne odgovore, iz katerih lahko razberemo, kaj in kako ta oddelek deluje v sedanji fazi svojega razvoja.

KAKO DALEČ JE ORGANIZACIJA, oz. DELOVANJE CAOP?

CAOP-center za avtomatsko obdelavo podatkov se je letos izoblikoval kot oddelek, oz. delovna skupina v okviru organizacijsko-kadrovskega področja ZP. Področje dela, ki je poverjeno tej skupini obsega: izdelavo organizacije poslovanja (formularji, splošna organizacijska navodila, itd.), izdelavo programov za elektronsko obdelavo določenih področij poslovanja v okviru petletnega programa avtomatske obdelave podatkov, splošna organizacija, ki obsega izdelavo operativnega sistema poslovanja (proizvodna dokumentacija, sistem terminiranja in lansiranja proizvodnje, materialna dispozicija, sistem zajemanja stroškov). Trenutno je v CAOP zaposlenih 21 delavcev, od katerih se trije ukvarjajo s splošno organizacijo, trije opravljajo tehnično-administrativne posle, 15 pa jih dela na organiziranju in programiranju obdelave podatkov.

Letos je CAOP prevzel nalogo, da pripravi za strojno obdelavo naslednja področja: obračun stanja zalog in prometa materiala, polizdelkov in izdelkov s tabelami za knjiženje, analitiko in statistiko; obračun OD s plačilno listo ter posredovanjem vseh knjižnih in analitičnih podatkov s tega področja; izdelava plana bruto materialnih potreb, kot groba informacija za planiranje nabave materiala in izdelava letnih in kvartalnih bilanc; obračun direktnih in indirektnih stroškov poslovanja, z analizo odstopanja od plana stroškov in predkalkulacije.

Za realizacijo naštetih nalog bi v centru potrebovali v povprečju 30 izkušenih organizatorjev in programerjev. Ocenjujemo pa, da se bo povprečje razpoložljivih strokovnih sodelavcev gibalo med 15 in 18 organizatorji in programerji v l. 1969. Pomanjkanje kadra rešujemo z angažiranjem zunanjih strokovnjakov z bogatimi izkušnjami na področju avtomatske obdelave podatkov. Na ta način uspeva premestiti pomanjkanje kadra s prakso, hkrati pa kljub temu zagotoviti kvaliteto obdelave, ki je primerna za računalnik tretje generacije, kakršen je naš CDC 3300.

Dejstvo je, da je sodobna organizacija poslovanja z uporabo računalnika predvsem odvisna od kadrovske pripravljenosti neke organizacije, zaradi česar je pri našem delu velik poudarek na izoblikovanju mladega kadra, ki je najbolj sprejemljiv za

vse novo. Zaradi tega so v skupini CAOP letno v povprečju 2 do 3 pripravniki, poleg tega pa delajo v okviru teamov na posameznih področjih še 4 delavci iz organizacije.

ZA KATERE ORGANIZACIJE JE PREDVIDENA AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV V BLIŽNJI PRIHODNOSTI?

Po dogovoru med organizacijami ZP bo prva, v kateri bomo uvedli obdelavo po naštetih področjih tovarna avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici. Razlog za to, da pri prvem prehodu delamo intenzivno samo z eno organizacijo je v tem, da se šele prvi mesec po prehodu k obdelavi podatkov z ročnega, oz. klasičnega mehanografskega načina obdelave na elektronsko obdelavo dokončno obdelajo vsi detajli v zvezi z organizacijo in samo strojno obdelavo podatkov (programi). Na osnovi trenutnega stanja nalog se bo prvi prehod izvršil v zadnjem kvartalu 1969 in to postopno. V drugi fazi uvedbe elektronske obdelave podatkov pa bo sodelovalo večje število organizacij, kar pa bo predvsem odvisno od njihove organizacijske pripravljenosti. Predvidoma bodo to naslednje organizacije: Polprevodniki, Naprave, Instrumenti, Elektromotorji, Aparati in Elementi. PSO bo začel s prvo redno obdelavo podatkov v avgustu in sicer na področju obračunavanja stroškov PSO.

KAKO V TEH ORGANIZACIJAH POTEKA PRIUČEVANJE OSEB, KI BODO PRIPRAVLJALE PODATKE ZA AVTOMATSKO OBDELAVO?

Pri obdelavi konceptov obdelave podatkov smo izhajali iz sedanjega načina zajemanja podatkov, pri čemer so potrebne le manjše korekture in doslednem poslovanju. Bistvena sprememba nasproti sedanjemu načinu zajemanja pa je delitev podatkov na osnovne in prometne (stalne in variabilne). Zaradi tega bo vsa teža uvedbe obdelave po organizacijah slovela na delavcih, ki bodo odgovarjali za točnost in ažurnost osnovnih podatkov (cenik materiala in izdelkov, personalni podatki potrebni za obračun OD, kakovostne, normativni materiala, razni planski podatki, itd.). S praktičnimi tečaji in priučevanjem delavcev po organizacijah bomo začeli v septembru in to v tovarni v Novi Gorici. Pri tem bodo sodelovali tudi delavci iz ostalih organizacij.

ALI VZPOREDNO S SEDANJIM DELOM CENTRA POTEKA TUDI STROKOVNA VZGOJA POTREBNIH PROGRAMERJEV IN DRUGIH STROKOVNIH DELAVCEV IN KAKO?

Za vse delavce CAOP predstavljajo naloge, na katerih delajo, praktično prve naloge s tega področja tako, da je njihov šolski program, po katerem se strokovnjaki vzgajajo. Osnovno znanje o računalnikih in delu z njim pa si pridobijo v eno in pol mesečnih tečajih. Dvoletno šolanje, ki je normalno potrebno za samostojno delo na nalogah in je v svetu priznано kot povprečna šolska doba za strokovnjake za avtomatsko obdelavo podatkov, bo dalo pri nas že prve programske komplekse na računalniku. Letošnje naloge bo obdeloval naš računalnik v okrog 70 programih.

KATERI PROBLEMI SPREMLJAJO DELO CENTRA?

V veliki meri ovirajo nor-

malno delo v CAOP finančni problemi, v katerih je večina organizacij in predstavljajo trenutno skoraj nerešljivo težavo. Trenutno stanje je takšno, da je samo ena izmed organizacij v ZP poravnala letošnji delež obveznosti za nabavo računalnika in, da zaradi tega ERC (elektronski računski center) ne more nabaviti dodatne opreme, ki je potrebna za normalno poslovanje (luknjač za korigiranje napačnih kartic, instrumente za vzdrževanje, magnetne trakove, ki služijo kot medij za shranjevanje in obdelavo podatkov). Trenutno bi potrebovali 20 trakov, a na razpolago imamo le 5 izposojenih!

Poleg tega organizacijam še ni uspelo zbrati sredstev za nabavo luknjačev in verifikir, zaradi česar smo prisiljeni iskati usluge drugje, kar povzroča zavlačevanje terminov.

ALI FINANCIRANJE CAOP USTREJA IN OBETA CIMPRESNJO IZKORISČENOST APARATUR?

Financiranje CAOP kot skupine, ki dela v okviru programa za potrebe organizacij ZP Iskra je rešeno samo s

statutom, organizacije same pa imajo do tega vprašanja različna stališča. Zaradi tega je perspektiva CAOP, ob prikanem stanju, nejasna! To stanje pa se močno odraža tako pri iskanju sposobnih kadrov za delo v CAOP, kakor tudi pri interesu sedanjih delavcev CAOP.

Kljub naporom, da bi čim prej začeli koristiti računalnik, nam ni uspelo preskočiti časa, ki je potreben za formiranje kadra in pridobitev izkušenj za delo na računalniku. To velja tako za kadre v CAOP, kakor tudi za tiste v organizacijah ZP, ki so pristojni za odločitve v zvezi s konceptom obdelave, ki jih vsebuje vsaka programska rešitev. V ilustracijo navedenega še to, da je trajalo potrjevanje konceptov obdelave v organizacijah od prve razprave do dokončne potrditve 3 mesece, nekatera vprašanja pa še razčljujejo. Problem leži v tem, da imamo kader za realizacijo samo 1 rešitve, ki mora biti enotna in lahko le v manjši meri upošteva posebne želje organizacij.

-J. C.-

S seje UO »Instrumenti« Otoče Modernizacija proizvodnje - nujnost

● Naročil je dovolj ● Največji problem: preveč denarja pri kupcih ● Premalo obratovalnih sredstev ● Razširitev tovarne že v teku ●

Na zasedanju UO »Instrumenti« Otoče so člani največ razpravljali o proizvodnji ter o dopolnitvi sistematizacije delovnih mest. V uvodu je prisotne seznanil direktor Albin Jensterle o pogojih sodelovanja s firmo »Bertram«. Kot vse kaže, so novi razgovori razčistili nekatere probleme in dali pozitivne zaključke, zato bo tovarna tudi v naslednjem letu izdelovala instrumente za omenjeno inozemsko firmo.

Pri obravnavi proizvodnje je odbor poudaril nujnost varčevanja in preudarnost pri raznih nabavah, tako domačega kot tudi inozemskega materiala. Ta ukrep je nujen glede stalnega zmanjševanja možnosti pravočasne plačljivosti, ker ni na razpolago dinarskih sredstev. Vse kaže, da nekatere službe preveč samostojno naročajo uvozni material, več pa se tudi nakup domačega materiala, za kar je plačilo prav tako problematično in pereče.

V razpravi je bila poudarjena nujnost modernizacije proizvodnje, vendar bo za to potreben večji kredit za in-

vesticijsko opremo. Splošna nelikvidnost je prizadela njihovo ažurnost, saj nekateri kupci prepočasi plačujejo, pičila obratovalna sredstva in krediti pa jim ne dajejo možnosti hitrejšega razmaha.

Kolektiv v otoški tovarni se približuje 3 milijardam S din letne proizvodnje. Za naslednje leto že pripravljajo proizvodni plan. Naročil je dovolj, zato so prisiljeni razširiti in modernizirati tovarno. Gradnja je v teku in vse kaže, da bo v decembru že vse pripravljeno za vselitev.

Šestmesečna proizvodnja ZP

Šifra	Tovarne	(Vred. v 000 din)		
		Plan	Izpolnitev	%
30	ELEKTROMECHANIKA	138.650	138.027	99,6
40	ELEMENTI	64.622	65.930	102,0
50	AVTOMATIKA	34.601	38.722	111,9
59	SPREJEMNIKI	22.230	19.404	87,3
60	APARATI	37.012	34.285	92,6
70	AVTOELEKTRIKA	70.874	75.718	106,8
71	ELEKTROMOTORJI	16.092	19.971	124,1
72	NAPRAVE	21.497	12.562	58,4
73	ELEKTRONIKA	13.028	9.056	69,5
74	KONDEZATORJI	20.136	22.585	112,2
75	INSTRUMENTI	11.880	14.379	121,0
76	POLPREVODNIKI	14.284	12.860	90,0
77	USMERNIKI	5.210	5.371	103,1
80	RIZ	135.697	109.689	80,8
97	ORODJARNA	2.001	1.321	66,0
99	MIKRON	7.948	5.953	74,9
SKUPAJ TOVARNE		615.762	585.833	95,1
11	ZZA	22.800	26.813	117,6
20	PSO	7.903	7.960	100,7
21	BAŽ	1.200	1.294	107,8
SKUPAJ PODJETJE		647.665	621.900	96,0

DOPIŠUJTE V ISKRO

Prva resnejša znamenja okrevanja

(Nadaljevanje s 1. strani)
delovnemu kolektivu navadno niso bile vselej prenešene čiste slike stanja in kolektiv ni bil dosledno usmerjen na tisto edino pot, ki je lahko uspešna — h borbi za izpolnitev proizvodnega plana, kar je edina osnova za reševanje nastale problematike. Pri vsem tem pa so izredno nizki osebni dohodki, ki so bili vsa ta leta daleč pod vsakimi povprečji, po svoje tudi pripomogli, da stvari ni bilo mogoče uspešneje reševati.

Vse te ugotovitve iz preteklosti nimajo namena kritizirati, pač pa naj bodo vodilo pri bodočem ukrepanju.

Razveseljivo je, da so znotraj tovarne, tako v samoupravnih organih, kot tudi v strokovnih službah, slednjič le našli skupni jezik in imajo enaka gledanja. Vsem je jas-

no to, da je osnova vsega, izpolnjevanja proizvodnega plana in temu vprašanju sedaj kolektiv posveča vso pozornost. Kljub temu, da so za to proizvodnjo na razpolago minimalna sredstva in, da so potrebna dokajšnja razčiščenja tako proizvodnih, kot materialnih pogojev, so bili v letošnjem drugem trimesečju zabeleženi prvi ugodnejši rezultati, ki dopuščajo upanje na tako težko pričakovano boljše poslovne sežanske tovarne. V pomoč naj nam bodo le nekateri skromni pokazatelji. Medtem ko je v mesecih januar — marec kolektiv izpolnjeval povprečno le 54 % mesečnega proizvodnega plana, se je v naslednjih treh mesecih položaj toliko izboljšal, da je odstotek realiziranega proizvodnega načrta dosegel že

povprečje 95 %. Finančno izraženo te številke povedo, da je lani povprečna mesečna izguba dosegla višino 51,8 milijona starih dinarjev, v letošnjem prvem trimesečju se je le-ta znižala na 23,3 milijonov, v drugem trimesečju pa biče ne bi bilo vsakomesečne blokade žiro računa v višini 9 milijonov starih dinarjev in s tem zelo visokih stroškov znašala povprečna mesečna izguba le še 7 milijonov. Z drugimi besedami — če bi bila že pokrita izguba iz lanskega leta, bi odpadli stroški blokade žiro računa in tako bi tovarna že v mesecih april — junij povprečno mesečno ustvarila okrog 3 milijone starih dinarjev ostanka dohodka. To sicer v normalnih razmerah za neko tovarno ne pomeni kdo ve kakšnega poslovnega uspeha, vendar pa v tovarni, kakršna je sežanska, ti pokazatelji vendarle govore v prid tega, da so se končno stvari le začele gibati v tisto smer, ki obeta ob naporih slehernega člana delovnega kolektiva, ob izrabi obstoječih notranjih rezerv in ukrepih, ki so predvideni, pripeljati tudi tovarno radijskih sprejemnikov do normalnega poslovanja in vsaj minimalnih poslovnih uspehov. Medtem ko je v drugem trimesečju, v glavnem zaradi neuspešnosti pri sanaciji tovarne, prišlo do močne fluktuacije zlasti vodilnega kadra, so zdaj uspeli zasedati vsa ta delovna mesta z novimi strokovnimi delavci in tako odpade strah, da zaradi tega ne bi mogli tudi v naslednjih mesecih realizirati postavljenega proizvodnega plana, kar pa je seveda osnova za resnično sanacijo tovarne.

Se dve stvari sta, ki govorita za to, da se stanje v tovarni v Sežani le začneja izboljševati. V drugem trimesečju so namreč uspeli zmanjšati zaloge na razredih 3,5 in 6 za okrog 12 %, prav tako pa so ob zmanjšanju števila zaposlenih (328 delavcev) v tem obdobju dosegli kar za 48 % večjo produktivnost.

Vso pozornost so v tem obdobju posvetili razčiščenju starega, deficitarne proizvodnega programa, tako, da je za drugo polletje ostal le tisti program, ki zagotavlja ostanek dohodka. Nadalje delajo na obnovi vseh pravilnikov v tovarni, zlasti pa na sistemizaciji in načinu nagajevanja. Največji podatek v vseh teh prizadevanjih so dali na konsolidacijo strokovnih služb ter zmanjšanju režije in režijskih stroškov, v čemer je prav gotovo dober del pogojev za boljše gospodarjenje. Sedanji proizvodni program je samo prehodni in bo služil za premostitev težav, zato pa tem bolj intenzivno iščejo možnosti za preusmeritev ali vsaj uspešno dopolnitev proizvodnega programa. V tej smeri

imajo trenutno napeljanih vrsto pogovorov, ki nedvomno obetajo ugodnejše rezultate tovarne v prihodnosti. O tem seveda bomo z veseljem spregovorili šele tedaj, ko se bodo ti pogovori končali in bo prišlo do konkretnih novih nalog. V ta namen je bila v tovarni formirana tudi posebna strokovna komisija, ki se vztrajno ubada s temi vprašanji in skuša najti najustreznejše rešitve proizvodnega programa.

To, da se je slednjič delovni kolektiv poglobil v svoje probleme in jih sam začel resneje reševati, je privedlo do popolnega razumevanja in soglasja v akcijah tako v okviru sežanske občine, kakor tudi znotraj združenega podjetja in v organizacijah ZP. Tudi na relaciji s PSO je tovarna v Sežani dosegla večje razumevanje in trenutno komaj zmorejo izdelati toliko, kolikor prodaja PSO plasira na tržišče.

Vse to, kar smo doslej povedali o znakih okrevanja sežanske tovarne, je razveseljivo, vendar pa še daleč premalo, da bi kar na lepem postali preveliki optimisti. Treba bo še dovolj trdega dela, prizadevnosti in doslednosti pri izvajanju vseh nalog, treba bo resnično poiskati in do konca izrabiti vse notranje rezerve, a če bo proizvodnja tekla vsaj tako kot je v

drugem trimesečju, vendarle lahko upamo, da bo proizvodni načrt izpolnjen, s tem pa doseženo to, da bo sežanska tovarna poslovanje zaključila z ugodnejšimi rezultati, kot smo bili tega vajeni v preteklih letih. Prizadevanja za takšne poslovne rezultate mora končno priversti tudi do tega, da se bodo v okvirih možnosti izboljšali tudi osebni dohodki, kar bo vsekakor najboljša nagrada kolektivu v njegovih naporih da bi se čim prej izkopal iz nekajletnih težav. To pri vsem dosežanjem odpovedovanju, težavam in stiskah tudi povsem zasluži, že zlasti, ko je slednjič ubral pravo, rešilno pot — da z lastnimi silami, odločno in dosledno teži k rednemu izpolnjevanju proizvodnega načrta in k ustvarjanju pogojev za normalnejše bodoče poslovanje.

Pri tem bi morali polno mero razumevanja pokazati tudi dobavitelji znotraj združenega podjetja in tovarni v Sežani zagotoviti redno dobavo potrebnega materiala oz. svojih izdelkov, da bi proizvodnja lahko nemoteno tekla. In zdaj, ko — kot kažejo vsi znaki, se v Sežani resnično obrača na boljše, smo prepričani, da to razumevanje tovarni, dobaviteljic svojih izdelkov tovarni radijskih sprejemnikov ne bo izostalo!

-J. C.-

OBVESTILO

Delavski svet tovarne razpisuje na podlagi 6. člena pravilnika o izumih in tehničnih izboljšavah

natečaj

za najboljšo in najcenejšo tehnično rešitev spajkanja oksidiranih spajkalnih mest.

1. Opis tehničnega problema

a.) na priključni letvi PL 40, spajkalni letvi IBL 10, spajkalnih stebričkih 97.033.001, spajkalnih ušescih artikel 5920 in 120 delni spajkalni letvi je spajkanje na galvaniko kositrenih in srebrnenih spajkalnih mestih časovno omejeno. Pokositrena ušesca je možno kvalitetno spajkati samo dva meseca po kositrenju oz. nekaj več kot dva meseca po srebrenju; kvalitetno spajkanje po preteku tega časa pa onemogoča oksidna plast s katero se kovini prevlečeta.

b.) Predpisana spajkalna vodica ne omogoči spajkanja, zato smo oksid odstranjevali na različne načine (z brušenjem na žičnih kolutih, pregrevanjem in nanašanjem spajke na spajkalna mesta ter z odstranitvijo galvanске prevleke in ponovnim galvaniziranjem), vendar nam nobeden od opisanih postopkov ne odgovarja. Vsi sedaj znani načini so predolgotrajni, nepopolni in predragi. Pri iskanju rešitev smo opravili veliko poizkusov, vendar brez uspeha.

2. Pogoji natečaja:

Tehnična rešitev spajkanja mora biti dana pod naslednjimi pogoji: spajkanje oksidiranih spajkalnih mest mora biti enostavno brez uporabe spajkalne vodice. Za odstranjevanje oksidne plasti ne pride v poštev: kislinska topila, žični kolut in drugi mehanski postopki, ki bi krivili ali kako drugače poškodovali spajkalna ušesca ali okolico. Postopek mora biti cenen, proizvodni čas kratek in izvedljiv v delavnicah naše tovarne.

3. Osvojeni postopek mora predlagatelj vpeljati v redno proizvodnjo montaže v sektorju signalno varnostnih naprav in nuditi vse potrebne tehnološke podatke.

4. Skrajni rok za prijavo rešitev je 15. 9. 1969.

Natečaja se lahko udeležijo vsi sodelavci Združenega podjetja ISKRE. Vse potrebne podatke in kose za poizkuse dobijo zainteresirani v tehnološkem oddelku SVN pri tehnologu tov. Močilnikar Francu, sektor SVN, Ljubljana Stegne.

5. Podelita se dve nagradi:

1. 4.000.— N din

2. 2.000.— N din, ki se podeli samo, če predlagatelj ne da predloga, ki bi v vseh pogledih ustrežal pogojem natečaja, vendar gre kljub temu za koristen predlog.

6. Prijave pošljite v zaprti kuverti tajniku komisiji za izume in tehnične izboljšave tov. Korošec Viktorju na naslov: ISKRA, tovarna električnih aparatov, Ljubljana, Savska c. 3 v ZP ISKRA — KRANJ, z oznako »Natečaj«.

Predsednik DS tovarne

K članku »Pismo Sherlocku Holmesu«

V našem glasilu št. 23, letnik 8, z dne 21. 6. 1969 je bilo na 6. strani objavljeno pismo Sherlocku Holmesu. Glede na vprašanja tov. Slavca Igorja dajemo naslednja pojasnila:

Poslovne prostore na Takovski 6 v Beogradu je imela Prodajno servisna organizacija v našem določeni čas. Iz Takovske ul. se je filijala preselila na Obiličev venec 26, dne 3. 4. 1966. Prostore na Obiličevem vencu 26 smo kupili in so naša lastnina, medtem ko za prodajalno še do danes nismo dobili prostorov. V Beogradu, namreč ni mogoče dobiti ustreznih trgovin na primerni lokaciji v našem. Možna jo je samo kupiti, vemo pa tudi, da taka trgovina stane najmanj 150 milijonov S din ne računajoč pri tem opreme. Take investicije pa Prodajno servisna organizacija pri tako pičlih finančnih sredstvih ni mogla realizirati.

Tudi mi vemo, da sedanja trgovina v Njegoševi ulici ne ustreza niti po lokaciji, izgledu, še manj pa po funkcionalnosti. Vendar druge izbire nismo imeli, še to prodajalno nam je odstopil poslovni partner »Elektrometal« skupaj z opremo iz Beograda. Trgovino v Beogradu moramo imeti, če nečemo vsak rezervni del posebej pošiljati iz bazenskega skladišča v Ljubljani in Kranju. Tudi mi se strinjamo, da moramo imeti v najkrajšem času v Beogradu trgovino, ne samo iz poslovnega, ampak tudi iz

ekonomskega razloga. Sedanja trgovina oz. trgovina na Njegoševi je od 17. 4. 1968, od njene otvoritve pa do konca leta prodala za 160 milijonov starih dinarjev. Letošnji plan prodaje znaša 300 milijonov, medtem ko realizacija za prvo polletje znaša že preko 170 milijonov starih dinarjev.

Znano je, da brez dobrih servisov ni prodaje, zato je bila poslovna politika PSO v preteklih letih usmerjena predvsem v izgradnjo lastne servisne mreže širom Jugoslavije. Ob integraciji praktično Iskra ni imela servisov, danes pa vemo, da ima Iskra svoje servise v vseh večjih mestih. Torej prioriteto smo vsa razpoložljiva sredstva v preteklih letih vložili v servisno dejavnost.

Bodoča orientacija Prodajno servisne organizacije pa je usmerjena v izgradnjo in razširitev lastne trgovinske mreže v Jugoslaviji. Konkretno kar zadeva Beograd računamo, da bomo v obdobju naslednjih dveh let, če ne že prej tudi v Beogradu imeli, kakor pisec pravi, Iskri primerno trgovino, kot so ostale obstoječe.

Že večkrat je Prodajno servisna organizacija prosila v Iskri vse organizacije za pomoč pri izgradnji servisne in prodajne mreže, vendar moramo reči, da smo naleteli vedno na gluha ušesa, čeprav naši lokali predstavljajo navzven Iskra kot celoto.

Kar zadeva naslovov naših izpostav, se ti nahajajo v vsakem Iskrinem prospektu.

Zniževanje proizvodnih stroškov - pot k racionalnejšemu poslovanju

Kontrola rotorskih gredi kaže, da se je z modernjšimi kontrolnimi napravami zmanjšal čas kontrole za 50 % in izboljšala kvaliteta kontrole.

Na vprašanje UREDNIŠTVA odgovarja vodja merilnice tov. FRANC BENEDIK

DO LETA 1964 UGOTAVLJANJE TOČNOSTI ROTORSKIH GREDI Z MERILNIMI CELJUSTMI. PO TEM NACINU BI ZNASALI STROŠKI KONTROLE ZA 800.000 GREDI 46.744 N DINARJEV.

Eden od sestavnih delov pri elektromotorju je rotor-ska gred. Do leta 1964 smo izdelovali gredi v toleranci g 6 in merili z merilnimi celjusti. Kontrolorka je v 8 urah pregledala 2.000 gredi, s tem pa tudi izrabila eno merilno celjust, ki je stala 67,90 N din. Gred se meri na dveh ležajnih mestih. Bruto plača kontrolorka in režija sta znašala za 8 ur 48,96 N din; skupni stroški za 2.000 gredi pa 116,86 N din.

Lani smo izdelali 800.000 elektromotorjev. To število smo vzeli za primerjavo stroškov pri izboljšavi kontrolnih postopkov za kontrolo gredi. Po zgoraj navedenih podatkih bi za lansko proizvodnjo porabili za merjenje zunanje-ga premera 3.200 ur oz. 19.584 N din osebnih dohodkov, poraba merilnih celjusti bi znašala 27.160 din, kar daje skupno vsoto 46.744 N din.

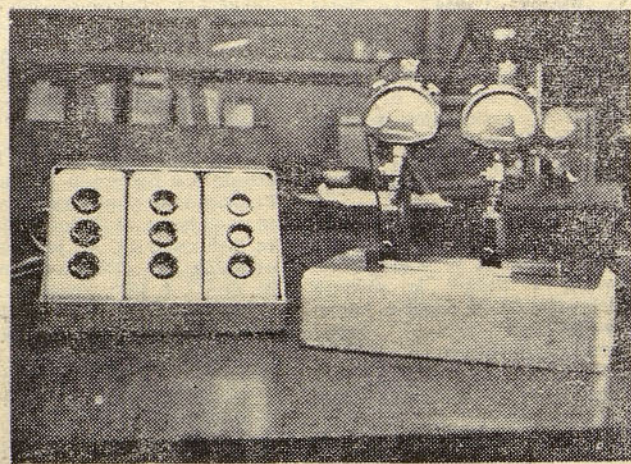
V LETU 1964 VEČJA ZAHTEVNOST KVALITETE. MERILNE CELJUSTI ZAMENJA PASAMETER, KI JE TOČNEJSI IN BOLJ EKONOMIČEN. PRI 800.000 ROTORSKIH GREDEH SO SE STROŠKI KONTROLE ZNIZALI NA 18.147 N DINARJEV

V letu 1964 smo prešli na kvaliteto g 5. S tem je nastalo vprašanje točnosti merjenja gredi z merilnimi celjusti in v zvezi s tem tudi stroški meril ter časa. Odločili smo se za merjenje s pasametrom točnosti 0,002 mm. Že po krajšem času se je izkazalo, da je pasameter bolj ekonomičen in točen za ugotavljanje kvalitete. Kontrolorka je dnevno pregledala 2.500 gredi. Stroški obrabe meril so se znižali v osmih urah od 67,90 ND na 7,75 ND. Za 800.000 gredi bi porabili po tem postopku 2.560 ur, 15.667 ND za plače in 2.480 ND za pasameter ter justažo pasametra, skupaj 18.147 ND.

LETO 1967: DVIG PROIZVODNJE ZAHTEVA HITREJŠO IN KVALITETNEJŠO KONTROLO. KUPljena JE NOVA KONTROLNA APARATURA; ČAS KONTROLE SE JE ZMANJSAL ZA 50 %

Z dvigom proizvodnje in urejenim tehnološkim postopkom obdelave gredi je

način kontrole s pasametrom zaostajal. Ena kontrolorka ni zmogla izvrševati 100 % kontrole v eni izmeni, ker se poleg Ø pregleduje še ovalnost, opletanje, površinska obdelava in navoji. Pri firmi CARL MAHR smo v letu 1967 naročili aparat, s katerim se kontrolira tri kontrolne točke naenkrat, 2x premer in 1x opletanje. Aparat je sestavljen iz stojala, treh merilnih ur »Elmimess« točnost 0,001 mm) in treh semaforjev, od katerih ima vsak po tri signalne lučke: rdečo, zeleno in rumeno. Nastavitev in meritev s tem aparatom je enostavna; oči ne trpijo, ker kvaliteto kažejo lučke. Le pri rumeni lučki se pogleda tudi na delitev merilne ure. Če gred ni dobro očiščena je takoj za 0,010 do 0,020 mm močnejša, kar se opazi že po občutku, ker gred ne steče gladko pod nastavkom.

Naprava za merjenje rotorskih gredi

Kompleten aparat je stal 10.824 N din. Čas kontrole se je v primerjavi z merilno celjustjo zmanjšal za 50 %. Kontrolorka pregleda v 8 urah 4000 gredi z eno operacijo več, to je na opletanje in 2x premer. Aparat je v uporabi od začetka leta 1968 in se je z njim pregledalo 1.500.000 gredi brez zamenjave kakršnega koli dela aparata. Vseeno smo računali življenjsko dobo 5 let z odpisom 2.164,80 ND na 800.000 gredi. Čas za navedene gredi je 1.600 ur, kar znese 9.792 ND oz. skupaj 11.956,80 ND. Če primerjamo stroške kontrole s pasametrom, so pri 800.000 gredi za 6.190,20 ND nižji, v primerjavi z merilnimi celjusti pa za 34.787,20 ND nižji, po času pa za 1600 ur.

ODPRAVLJENO OZKO GRLO KONTROLE

Danes lahko kontrolorka tekoče pregleduje gredi po vseh operacijah, brez vsakega transporta, ker je delovno mesto pri liniji obdelave gredi, zato o napakah lahko takoj obvesti določeno delovno mesto ali mojstra obdelave na liniji gredi.

S tem aparatom se je odpravilo tudi ozko grlo zadnje kontrole, linija gredi pa je zaključen krog brez zastojev.

Kvalificirani varilec Edvard Intihar med svojim zahtevnim delom

Trdna volja močnejša od telesne prizadetosti

Kot osemnajstletni fant, sin pokojnega prvoborca je pred 13 leti prišel v tovarno »Avtomatika« na Pržani Edvard Intihar iz Polja pri Ljubljani. Z vztrajnim in upornim delom je premagal svojo težko invalidnost in si pridobil kvalifikacijo varilca. Delo, ki ga še danes opravlja razen vsega drugega, kar je v zvezi s pločevino in kar narokuje potrebe v tovarni, je vzljubil in čeprav brez desnice nad zapestjem ter treh invalidnih prstov na levi roki ga opravlja vešče, natančno in prav tako spretno, kot marsikateri zdravi varilec.

Edvarda Intiharja je doletela nesreča, ko se je kot nezkušen, a radoveden enajstletnik lotil razdiranja okroglim baterijam podobnih detonatorjev, ki jih je našel s svojimi sovrstniki kot tragičen spomin na minulo vojno. Sreča v nesreči je bila, da eksplozija ni poškodovala brata, ki mu je pri »delu« pomagal in sestre, ki je v

neposredni bližini pisala nalogo. Posledica silovite eksplozije je bila usodna: težko ranjena desnica, pozneje zaradi komplikacij amputirana nad zapestjem, poškodovani prsti leve in izgubljen sluh na desno uho!

Mladi Edo je po operaciji okrevan in v domu invalidne mladine v Kamniku kljub vsemu dobil vero vase in v življenje. Nesreča ga je telesno močno prizadela duševno pa je ostal čil in krepak in ni klonil pred usodnimi dejstvi. V tovarni je rad, svoje delo ljubi in ga z velikim veseljem opravlja. Sodelavci imajo do njega pravičen odnos, saj ne dovoljujejo, da bi kjerkoli ali kakorkoli dobil občutek, da ni enakoveren član kolektiva. Nezlomljiva volja in upornost ter kovinska delovna proteza mu nadomeščata izgubljeno desno in učinek njegovega dela je prav tak, kot če bi bil povsem zdrav. Rad ima svojo

(Dalje na 6. strani)

O delu mladine v tovarni Instrumentov — Otoče

Mladinski aktiv kot politična družbena organizacija v tovarni organizira delovne akcije, sodeluje v športnih tekmovanjih v okviru občine. Prav tako mladina tovarne sodeluje v kulturnih društvi-občine, aktivnost mladine pa se kaže tudi v delovanju v samoupravnih organih. Sposobne in aktivne mladince vabimo v ZK.

V okviru proslave 50-letnice Skoja in ZKJ je naša mladina sodelovala v oddaji MLADINA PRED MIKROFO.

NOM in v športnih prireditvah, ki jih je organiziral Občinski komite ZMS.

Ekipa, ki je sodelovala v oddaji MLADINA PRED MIKROFONOM je dosegla zelo soliden uspeh in se uvrstila na drugo mesto ter s tem pridobila nagrado par smuč ATACHE, palice in dva kompleta avto verig UNIVERZAL. Ekipa, ki je sodelovala v športnih tekmovanjih je prav tako dosegla drugo mesto in si s tem pridobila diplomu.

Probleme naše mladine obravnavamo na rednih sestankih MLADINSKEGA KOMITEJA, kjer je največ govora o položaju mladincev, ki so v pogodbenem delovnem razmerju. Priporočila padajo tudi na razporeditev mladincev na delovna mesta po končanem šolanju, na organizacijo dela, prav tako mladinci kritično gledajo na ponekod še obrtniško proizvodnjo.

Letos smo organizirali tudi dvodnevni izlet v Semič.

Mladinci iz Semiča so nas pristrčno sprejeli. Pogovarjali smo se o delu njihove mladinske organizacije in o raznih drugih vprašanjih. Pokazali so nam tudi tovarno. Zvečer pa smo se skupaj zabavali. To je bilo pristrčno srečanje mladine ISKRA SEMIČ in ISKRA OTOČE.

Za ljubitelje planin vsako leto organiziramo izlet v planine, o čemer bomo kaj več pisali v naslednji številki časopisa.

Predsednik
MA Iskra Otoče
Franc Reš

Boris Lavrič

poklic: telefonski mehanik
hobi: slikarstvo

Boris Lavrič je zaposlen v ISKRI (Elektromehanika — Kranj) kot telefonski mehanik, v prostem času pa se ukvarja s slikarstvom. Vse to vedo njegovi prijatelji in znanci, zato s tem ni nič novega povedano, pač pa je zanimiva njegova dejavnost v zadnjih dveh letih. Prek deset let že namreč poznam njegovo mrzlično iskanje lastnega slikarskega izraza, vendar vse kaže, da se je šele v zadnjih dveh letih osvobodil misli in mnenj raznih »svetovalcev« oz. »kritikov« in izbral svojo lastno pot, kot jo mora imeti vsak slikar.

Pred seboj imam ličen katalog, ki nosi naslov: **Tabor slovenskih naivnih in ljudskih slikarjev in kiparjev Trebnje — Slovenija**. Razstava je bila v avli osnovne šole; med razstavljalci je bil tudi naš Boris. V katalogu je objavljena njegova slika: **Vas, olje, 1968**, v levem robu zgoraj pa njegova fotografija s pripisom: Boris Lavrič, rojen 1933 v Naklem pri Kranju, telefonski mehanik. Živi v Kranju, Mencingerjeva 1.

Poklical sem ga... »Zdravo, Boris... Cestitam!... Kje se dobiva za razgovor?«

Kmalu sva bila zmenjena. Še isti dan sva se pogovarjala kot stara znanca, čeprav je po letih dosti mlajši, po mladostnem izgledu pa ga ima marsikdo še za mlajšega.

»Pripoveduj!«

Povedal je vso zgodbo vesolja do slikanja, hotenja, o vseh letih iskanja lastnega slikarskega izraza, o slikanju, ki ga je privlačevalo od otroških let. V dobi zorenja je

preveč poslušal druge, ki so mu lastni talent in mišljenje dušili. Slikar, čeprav samouk, mora svoje misli, svoja hotenja, izraziti na svoj način. Med ljudskimi slikarji, lahko rečemo tudi med navinci, tako vsaj vse kaže, je našel svojo pot. To potrjujejo tudi pohvale, ki jih je prejel za svoja dela. Na trebanjski razstavi so tudi sodelovali predstavniki hrvatske hlebinske šole, vso razstavo pa je posnela francoska televizija. Vse kaže, da bodo razstavo prenesli tudi v Kanado.

V Trebnje je Boris ponovno povabljen, pa tudi na Ohrid. Pred kratkim je razstavljal 35 slik v Naklu — svojem rojstnem kraju, in to 7 slik v olju, 12 črno-belih in 15 v voščenih barvah. Razstava je lepo uspela.

To je majhen izsek iz njegovega pripovedovanja. Nisem mogel končati brez vprašanja: »Kje najdeš motive?«

»Narava, ljudje pri delu, življenje na kmetih... Da, zadnje mi je najbolj pri srcu.«

»Kaj pa poklic... Ti je bilo že kdaj žal, da se nisi povsem posvetil slikarstvu. Zdaj imaš poklic telefonski mehanik. Kako to združuješ?«

»S poklicem sem zadovoljen in ga ne bi prebiral. V mladosti sem hotel v šolo za umetno obrt, pa ni bilo možnosti; izbral sem drugo pot.«

»Hvala, Boris, za to srečanje, za tvojo pripoved in mnogo, mnogo uspehov!«

Ben

Boris Lavrič: Vas, olje, 1968

Pravcata toča pohval na račun letovanja v Poreču

Poreč, to priljubljeno letoviško mesto v naši Istri, je vsako leto, letos pa še toliko bolj, pravi Babilon. Tujih turistov se v njem kar tare in kar vesel in zadovoljen si, če te takole sredi mnogojezičnega čebljanja kdo nagovori še po kranjsko. Sredi tega vrveža in pestrega avtomobilskega salona, se je pa letos, s prenovljeno in povečano ploščadjo, kar lepo zrasel v celovitost tega obrežnega mesta, tudi naš počitniški dom, kjer je že od 15. junija naprej vse zasedeno.

Devetčlanski kolektiv našega počitniškega doma v Poreču ima na skrbi dnevno okrog 110 domačih gotov. Polovica jih svoj oddih preživlja v domu, druga polovica pa je nastanjena po zasebnih sobah v bližnji okolici. S tem pa ni rečeno, da je delo tega marljivega in požrtvovalnega kolektiva že pri kraju. Razen domačih gostov, vsak dan postrežejo s 40 do 50 kosili in večerjami tudi tujim gostom, ki zaradi okusne hrane, solidnih cen in prijazne postrežbe zelo radi posedijo na terasi našega doma.

Prav za prav moja naloga ni bila podrobneje opisovati počitniškega doma v Poreču, pač pa bolj to, kako so naši

Tina — marljiva pri študiju kemije, prav tako pa tudi pri strežbi še tako zahtevnih gostov

gosti z letovanjem v njem zadovoljni. No, čeprav sem si za obisk v Poreču izbral na žalost prav dan, ko je odhajala stara in prihajala nova izmena, le nisem ostal prazne beležke. Veliko pa vanjo tudi nisem mogel napisati, kajti s komerkoli sem govoril, je dal približno isto izjavo: z letovanjem v Poreču sem letos izredno zadovoljen.

Torej! Obnovljena oprema v počitniškem domu je že osnova, da se letovalci počutijo v Poreču bolje kot prej. Letos vladata po domu veliko večja čistoča in red, saj je imelo vodstvo Počitniške skupnosti srečno roko pri izbiri snazilke. Vestna je, natančna in neumorna, pa čeprav morda za koga izmed bolj demokratičnih gostov včasih disciplinsko malo preveč zahtevna. Toda prav je tako — osnova za ugodno počutje sta prav red in čistoča,

zato vrli tovarišici vse priznanje.

Prav je, da rečemo katero tudi na račun kuharice. Ne samo, da ima s svojimi pomočnicami veliko preveč dela — svoje delo opravlja z veseljem, z vso pozornostjo in razumevanjem, urno in okusno in tudi pri odmeri porcij ne zataji svojih dobrih lastnosti. Skratka — doslej ga še ni bilo domačega ali tujega gosta, ki se ne bi pohvalno izrazil o kuharskih vrlinah v našem domu.

Pri strežnem osebju, katerega je vsekakor premalo za takšen promet, opravičeno največ priznanja gre urni, vselej prijazno nasmejani in zares neumorni Tini, ki si je vtepla v glavo, da nihče izmed gostov ne sme na zajtrk, kosilo ali večerjo, ali potem na požirek počakati več kot minuto ali dve. Morda ne bi bilo napak, ko bi po končani sezoni, marsikateri poklicni natakariči honorarno dala instrukcije. Res — najbrže ne povem ničesar svojega, če pravim, da je Tina v Poreču kot strežajka zlata vredna in ustrezna stimulacija bi jo vsekakor morala »doleteti«. Tino so tako »ošacali« vsi gosti, prav lahko pa sem si v času bivanja v domu takšno sodbo o njej ustvaril tudi sam, saj se je sukala med mizami tako urno, ročno in vešče, kot bi se že rodila z natakarskim pladnjem v roki. Tina — naj te pohvale ne povzročijo, da bi se prevzela!

Pa, da ne bo ljubosumnja, tudi ostalim, ki skrbijo za ugodje gostov, ni kaj reči. Pri tem ima vsekakor veliko zaslug tudi upravnik, ki je prav tako povsod tam, kjer je dobrodošla njegova pomoč, navet in prizadevanje. Razen upravniških poslov, ki mu jih resda nikoli ne zmanjka, pomaga v kuhinji, točilnici, a

ko še vsi gostje počivajo, se poti z nakupovanjem in prenašanjem hrane. V taki zasedenosti Poreča, ob takem številu turistov s tisoč željami in potrebami, je nabavna služba vsekakor najtrši oreh, a našemu upravniku ne manj, ka iznajdljivosti, vztrajnosti in drugih potrebnih lastnosti, da potrebno pravočasno pri-

Rudi Rozman iz PSO: skratka — zadovoljni smo bili v vsakem pogledu

skrbi in pri tem ne pozabi, da je ekonomsko bolj utemeljeno kupovati po nižji, kot pa po višji ceni. Za priznanje njegovih nabavniških vrlin pa ga vsako jutro čaka lepa nagrada — kar si je nabral, si mora še oprtati na ramena in prinesiti v dom, pa najsi bo od koder koli. Skromna laična pripomba — ob toliko večjem prometu, ki ga bo dom v Poreču letos nedvomno izkazal prav zaradi prizadevnosti in neumornosti kolektiva ter ob splošnem tehničnem napredku človeštva, ki se že pripravlja na letovanje na luni, sega po (Dalje na 8 strani)

Junjska proizvodna ZP

Sifra	Tovarne	Plan	Izpolnitev	%
30	ELEKTROMEHANIKA	23.432	23.877	101,9
40	ELEMENTI	11.877	11.138	93,8
50	AVTOMATIKA	4.883	5.811	119,0
59	SPREJEMNIKI	3.655	3.049	83,4
60	APARATI	6.818	6.358	93,3
70	AVTOELEKTRIKA	13.898	16.013	115,2
71	ELEKTROMOTORJI	2.665	4.456	167,2
72	NAPRAVE	4.614	3.287	71,2
73	ELEKTRONIKA	1.919	1.630	84,9
74	KONDENZATORJI	3.360	4.405	131,1
75	INSTRUMENTI	1.931	2.600	136,8
76	POLPREVODNIKI	3.030	2.238	74,5
77	USMERNIKI	957	924	96,6
80	RIZ	26.121	20.933	80,0
97	ORODJARNA	484	257	53,1
99	MIKRON	1.324	1.357	102,5
SKUPAJ TOVARNE		110.938	108.323	97,6
11	ZZA	4.000	6.417	160,0
20	PSO	1.510	1.607	106,4
21	BAZ	200	732	366,0
SKUPAJ PODJETJE		116.648	117.079	100,4

Organi upravljanja v del. organizacijah

(Nadaljevanje s 1. strani)

ljanja in obratno. Ustvarjena je tudi boljša zveza med osrednjimi organi, upravljanja in organi upravljanja v samostojnih organizacijah združenega dela, kar je za reševanje dela v podjetju zelo važno in pa tudi za ustvarjanje skupne poslovne politike nujno. Sploh bo nujno in pri izvajanju poslovne politike podjetja imeti stalno pred očmi interes podjetja kot celote. Če se v določenem primeru interes dela podjetja ne pokriva z interesom podjetja kot celote, smatram, da je treba upoštevati interes podjetja kot celote.

Drugo vprašanje je formiranje odborov in komisij pri delavskem svetu in njihove pristojnosti. Osebnostno smatram, da bo treba pri delavskem svetu formirati določene stalne ali občasne odbore ali komisije, ki bodo imeli določena pooblastila, vendar bi bile naloge teh odborov in komisij primarne za kvalificirano obravnavo gradiva, ki gre na delavski svet, včasih pa bodo lahko tudi samostojno odločali zlasti v zadevah, ki so občutljive za ljudi (razdeljevanje stanovanj). Smatram pa, da ne bi mogli imeti kakšnih posebnih ingerenc na strokovne odločitve, ki pripadajo kolegijskim in individualnim izvršilnim organom in raznim drugim strokovnim organom, ki jih bodo sprejemali za konkretizacijo in izvajanje poslovne politike podjetja, katere osnove je določil organ upravljanja delavski svet ali včasih celo kolektiv. Tukaj mora biti vzpostavljena direktna relacija organi upravljanja (delavski svet) in izvršilni organi. To pa še posebej, ker je tudi funkcija izvrševanja vključena v krog samoupravljanja. Končno je treba še posebej poudariti, da bi se lahko za celo vrsto vmesnih organov t. j. za raznim odbori in komisijami, ki naj bi imele pristojnost odločanja o določenih zlasti strokovnih zadevah, odnosno imeli kontrolo nad strokovnim delom izvršilnih organov, ponovno zameglila konkretno odgovornost strokovnih oseb s tem, da bi se ti za svoje odločitve skrili za te odbore ali komisije kot je bilo to sedaj čisto v upravnem okviru. Pri tem pa je seveda važno, da se čim bolj točno razmeji pristojnosti delavskega sveta in izvršilnih organov, strokovnih služb, ker le na ta način bo možna konkretizacija in realizacija odgovornosti. Pri tej razdelitvi pa je paziti, da ne bi kakršnakoli oblika tehnokracije pripeljala do nadvlade nad delavskim svetom in s tem samoupravljanjem. Zato je nujno, da delavski svet neposredno med drugim odloča o osnovah poslovne politike podjetja, poleg tega pa je treba pojačati tudi kontrolno in sankcijsko funkcijo delavskega sveta.

Razumljivo je, da bo treba z interno zakonodajo glede postavitev organov upravljanja v delovnih organizacijah rešiti še celo vrsto problemov, pri čemer pa moramo izhajati iz stališča, da omogočimo neposrednemu proizvajalcu čim bolj odločati o rezultatu svojega dela, pri tem pa seveda zagotoviti čim večjo učinkovitost delavskega upravljanja in s tem tudi učinkovitost poslovanja podjetja kot celote. Učinkovito poslovanje podjetij je, ob vedno večjem delovanju tržnih zakonov, vključevanju v mednarodno delitev dela, vsak dan večji imperativ.

P. G.

Trdna volja močnejša od telesne prizadetosti

(Nadaljevanje s 4. strani)
družnico — ženo, prav tako delavko v »Avtomatiki« in 6 ter 2 letno hčerko. Zadolžen je, ker so mu v tovarni k skromni sobici, ki jo je imel, dodelili še drugo in si je tako, po skromnih zahtevah uredil svoje stanovanjsko vprašanje zadovoljivo.

Delovnemu kolektivu je za popolno razumevanje hvaležen, saj mu je prijateljsko vzdušje in tovariški odnos v kolektivu pomenila več, kot vsakršno bogastvo. Predvsem in vselej se čuti enakovrednega človeka, delavca in ustvarjalca, ki želi kolektivno in vodstvu tovarne samo to, da bi slednjič prešel na boljše pogoje gospodarjenja.

Edino, kar vrliga varilca Eda teži, je vprašanje osebnih dohodkov. Tudi on in njegova družina imajo tihe, skromne želje, vendar so ob sorazmerno nizkih osebnih dohodkih skoraj nedosegljive. In če Edo, invalid z neverjetno ljubeznijo do dela, voljo in vztrajnostjo, svojo nalogo enakovredno vsakega zdravega varilca opravlja prav tako dobro, potem bi mu vsekakor šli tudi osebni dohodki, kakršne ima vsak drug kvalificirani varilec! Prav nič torej ne bi škodilo, če bi o tem malce razmišljali za to področje odgovorni v tovarni!

Kolikar ima Edo Intihar prostega časa — dopoldne je sioer v službi (popoldne pa v galvaniki dela žena) — in mora skrbeti za svoji hčerki, pa si privošči tudi nekatere konjičke. Kot nekdanji boksar in boksarski sodnik, je še vedno v duši pravi športnik. Rad zahaja v hribe, dviga bremena, da bi si ohranil telesno kondicijo, je strasten športni ribič in fo-

toamater, ima pa tudi kot umetniški ustvarjalec lepe uspehe. Prav rad vari okrasne svečke, ali pa, če nanese prime za čopič in se posveti slikanju. Tu je zlasti neizprosni nasprotnik vojne, o čemer priča nekateri njegove risbe in slike.

Skratka — čeprav skromen po svojih zahtevah in materialnih možnostih, je Edvard Intihar bogat po svoji preprostosti, miselnosti, globoki humanosti in predvsem skromnosti. Kot tak zna ceniti razumevanje sodelavcev v kolektivu in zato je veran njegov član, predan, delovno

zagrizen in trdno zaupajoč, da bo z združenimi močmi tudi »Avtomatika« zasijal lepši dan, kljub neizprosni ekonomski sedanjosti.

Tak je Edvard Intihar, kot invalid, delavec in član proizvodnega kolektiva — predvsem in vselej človek trdnega značaja in več svobode je tegobe ukrotiti in prilagoditi svoje osebnostno zadovoljstvo danim možnostim. V polni meri je s trdno voljo premagal fizično prizadetost in dokazal, da je ob takšni volji in vztrajnosti tudi nemogoče — mogoče.

— C —

ISKRA KRANJ tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov Kranj

razglašja

naslednja prosta delovna mesta v DE tehnične službe

1. VIŠJI PROGRAMER II. v programskem odseku

(Delo v programskem odseku obsega programiranje raziskovalno-bazičnih dejavnosti, osvajanje novih izdelkov, planiranje orodij in dela v poskusni proizvodnji, zasledovanje tehničnih novosti, ipd.)

2. KEMIK I.

v oddelku za preiskavo materiala

3. FOTOLABORANT

v metalurškem odseku

Pogoji za zasedbo delovnih mest:

pod tč. 1: dipl. strojni inženir, lahko začetnik;
pod tč. 2: kemijski tehnik, lahko začetnik z odsluženim vojaškim rokom;
pod tč. 3: kandidat mora imeti osnovno znanje iz fotografije (fotoamaterski tečaj); prednost imajo moški, ki so uspešno zaključili osemletko v letu 1968/69 ali kandidati z odsluženim vojaškim rokom.

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Pismene prijave sprejema kadrovski oddelek tovarne na naslov: ISKRA — Elektromehanika Kranj, Savska loka 4, do vključno 15 dne po objavi.

Medsebojna razmerja v tovarni ISKRA — ELEKTROMECHANIKA

(Povzetek iz ankete)

Inštitut za družbene vede iz Beograda in Inštitut za sociologijo in filozofijo pri Univerzi v Ljubljani sta izdelala analizo z naslovom: DRUŽBENI PROCESI V INDUSTRIJSKI ORGANIZACIJI.

Kot osnova za analizo jim je služila anketa. Anketa je bila izvedena tudi v »Elektromehaniki«. Na anketo je odgovorilo 172 delavcev. V tem sestavku povzemamo nekaj zanimivejših odgovorov.

Strokovna usposobljenost:

Na vprašanje, ali njihova izobrazba ustreza zahtevam delovnega mesta, je odgovorilo pritrdilno 62 %, negativno 22 %.

Višjo izobrazbo kot je zahtevana ima 3 %, ostali anketiranci niso odgovorili.

Vpliv na odločitve:

Na vprašanje, kdo mora imeti odločujoč vpliv na organizacijske in tehnološke odločitve v proizvodnji, so bili odgovori naslednji:

— strokovnjaki iz proizvodnje	48 %
— vodilni delavci	20 %
— zbor delovne enote	9 %

Opravljanje dela:

Na vprašanje, ali bi poleg svojega dela lahko opravljali še druga dela, so odgovori naslednji:

— lahko bi opravljal samo še nekatera dela	43 %
— ne bi mogel opravljati drugih del	35 %
— lahko bi več delal	16 %

Zadovoljstvo pri delu:

Na vprašanje, ali so zadovoljni z vrsto dela, ki ga opravljajo, so bili odgovori naslednji:

— v glavnem sem zadovoljen	58 %
— v glavnem sem nezadovoljen	21 %
— popolnoma sem zadovoljen	14 %

Kaj želite v kolektivu doseči:

Odgovori so napisani po vrstnem redu, kot so izražene želje:

- dober zaslužek
- zanimivo delo
- dobre predstojnike
- dobre sodelavce pri delu
- možnost za napredovanje
- možnost za sodelovanje v samoupravljanju

Kako vpliva vaš vodja, da izpolnite delovne naloge:

- obširno poizkuša pojasniti nalogo 53 %
- sklicuje se na potrebe podjetja 34 %
- zagrozi mi s kaznijo 5 %

Če bi se vam zgodila krivica, na koga bi se najraje obrnili:

- svojega neposrednega vodjo 39 %
- ne vem 16 %
- komisijo za pritožbe 9 %
- direktorja 9 %
- delavski svet 5 %
- vodstvo sindikatov 5 %
- vodilne delavce 5 %

Sindikati ne morejo podpirati idej o razširjanju privatne zdravniške prakse

Delovne organizacije, člani sindikata, občinski sindikalni sveti, organizacije strokovnih sindikatov in tudi zdravstveni delavci zahtevajo, da se slovenski sindikati oprede-

lijo proti nekaterim zahtevam in predlogom za razširitev privatne zdravniške prakse in proti najnovejšim idejam, naj bi se v okviru zdravstvene službe kot redna

oblika zdravstvene pomoči in zdravstvenih storitev odprle ambulate za samoplačnike.

Sindikati so bili v svojem dosedanjem prizadevanju za napredek zdravstvene službe in za njeno sodobnejšo organizacijo ter zlasti za učinkovitejše zdravstveno varstvo delovnih ljudi zelo odločni v svojih stališčih in prav tako v svojih ukrepih. Napredek v zdravstvenem varstvu slovenskega prebivalstva je najtesneje povezan z napredkom in sodobnejšo organizacijo zdravstvene službe kot družbene dejavnosti. Sindikati so se pri tem zavzemali in se bodo tudi v bodoče dosledno usmerjali v svojih zahtevah za tako zdravstveno varstvo, ki naj bi bilo zagotovljeno in enako dostopno vsem zavarovancem ne glede na njihove socialni položaj in gnotne razmere. Varstvo zdravja in delovnih sposobnosti prebivalstva ni mogoče in se ne sme povezovati v odvisnost od možnosti posameznika in o dostopnosti zdravstvene službe. Politiko zdravstvenega varstva delovnih ljudi moramo razvijati in jo lahko razvijamo le v okviru zdravstvenega zavarovanja kot solidarne oblike zagotavljanja enakih možnosti vsem občanom za uporabo zdravstvenih storitev. To pa bo mogoče le ob sistematičnem razvijanju take zdravstvene službe, ki bo dostopna vsem — od svojih osnovnih oblik do najvišjih specializiranih zavodov. Sindikati tudi ne morejo dati podpore idejam, ki bi lahko pomenile zapiranje možnosti, da vsak občan lahko uporabi in zahteva pomoč najbolj priznanih in uglednih zdravstvenih strokovnjakov.

Ne samo s stališča naših družbenih odnosov, ki zlasti

na področju zdravstvenega varstva zahtevajo odpravljanje socialnih neenakosti, marveč tudi s stališča sodobne medicinske znanosti in vseh dognanj o organizaciji zdravstvene službe, je nujno treba razvoj naše zdravstvene službe usmerjati v njeno nujno funkcionalno povezanost in sodelovanje. Nikakor pa je ne bi smeli razbijati z raznimi oblikami, ki delujejo proti njeni integraciji.

Sindikati odločno nasprotujemo vsaki obliki legaliziranja prakse, ki bi dejansko pomenila privatno prakso ob izkoriščanju družbenih sredstev, ki so vložena v zdravstveno mrežo in njene kadre, pa naj bi taka praksa služila posameznim zdravstvenim delavcem ali pa samo določenim kategorijam državljanov.

O teh vprašanjih so sloven-

ski sindikati že zavzeli svoja stališča tako ob uveljavljanju nove zakonodaje o organizaciji zdravstvene službe kot tudi ob napravah o bodočem razvoju zdravstvenega zavarovanja. Jeseni, ko se bodo nadaljevale razprave o ureditvi zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji in o položaju ter perspektivi zdravstvene službe pri nas, bodo republiški sindikalni forumi ponovno obravnavali omenjene zahteve sindikalnih in drugih organizacij. Pri vseh odgovornih činiteljih se bodo odločno zavzeli proti vsaki zamisli, ki bi pomenila družbenopolitično, socialno in etično nesprejemljive oblike uveljavljanja zdravstvenega varstva.

(»Interna informacija« rep. sveta sindikatov Slovenije)

Podprimo akcijo

Skupščina skupnosti jugoslovanskih železnic je razpisala posojilo za ožji program modernizacije jugoslovanskih — slovenskih — železnic.

Z vpisom posojila zbrana sredstva bodo občani, delovne organizacije in komiteti železnic veliko pripomogli k:

- elektrifikaciji magistralnih prog;
- gradnji sodobnih varnostnih in telekomunikacijskih naprav;
- izgradnji ranžirnih postaj in
- nakupu sodobnih lokomotiv ter potniških in tovarnih voz.

Slovenski železničarji se dobro zavedajo, da pomeni vsako odlašanje z uresničitvijo programa modernizacije slovenskih železnic nadaljnjo stagnacijo železniškega prometa tudi tistega dela gospodarstva, ki je z železnico močno povezano. Nedvomno ima razpis posojila zato širši družbeno-ekonomski značaj, zato železničarji upravičeno pričakujejo polno razumevanje delovnih organizacij, delovnih ljudi in občanov.

Dosedanji rezultati gospodarjenja na železnici v Sloveniji in vpis posojila železničarjev kažejo, da so sami pripravljeni storiti vse, da postane železniški transport čimbolj sodoben. Do 17. julija letos je 16.220 železničarjev — to je 91 % vse zaposlenih na železnici — vpisalo 11 milijonov 596.300 dinarjev. Delovne organizacije so vpisale 13 milijonov 846 dinarjev, drugi občani pa so vpisali 2 milijona 318.700 dinarjev.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je na seji predsedstva 25. junija tega leta sklenil podpreti akcijo slovenskih železničarjev pri zbiranju posojila. Prav tako podpirajo to akcijo vsi republiški odbori sindikatov. Zato predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov priporoča sindikalnim organizacijam, naj spodbudijo v svojih delovnih organizacijah člane sindikata za kar največji individualni vpis.

Verjetno so pogoji vpisa poznani, če niso, zahtevajte podrobna navodila v svojih delovnih organizacijah ali pa pri centralnem odboru za vpis obveznic Združenega železniškega transportnega podjetja Ljubljana, ulica Moša Pijade 39 — telefon 313 044.

Obrat »Stikala« Kranj presegel polletno proizvodnjo za 11,4 odstotka

Le reka Sava meji matično tovarno Iskra — Elektromehanika in obrat »Stikala« v Kranju. Kar preveč smo kolektiv omenjenega obrata pustili v miru, nič nismo pisali o njihovem delu, o njihovem prizadevanju, čeprav so prebrodili težke čase, ko jih je zastoj na trgu dokaj oviral na poti intenzivnega ustvarjanja. Reforma jim ni bila naklonjena, saj stikala, ki jih proizvajajo, spadajo po večini v investicijsko opremo.

Zdaj vse kaže na boljše; za loge se znižujejo, novi proizvodi so na vidiku, kolektiv pa je v prvem polletju presegel planirano proizvodnjo za 11,4 %, kar je dokaj ugoden rezultat.

Če dodamo še nekaj misli predsednika DS Edija Rozmana, je treba omeniti, da je v obratu poprečno 285 zaposlenih, okrog 80 % je žensk. Skoraj vsa prodaja gre prek PSO, za posebna naročila in pojasnila kupcem imajo v GTO referenta. OD so na ravni matične tovarne. Problemi, ki se pojavljajo v razpravah UO in DS: preveč nadur, nabava nekaterih vrst materiala.

V obratu so bile letos tudi odobrene premije za koristne predloge in sicer Ivanu Grašiču, Janezu Grimšičarju in Francu Rozmanu.

Novosti: enopolni avtomat ED 25 in razni tipi stikal, ki so zanimivi tudi za zunanji trg.

Kako delajo po vašem mnenju:

	zelo dobro	srednje	slabo
- zbor enote	4	80	11
- delavski svet	11	79	12
- upravni odbor	21	67	7
- sindikalni odbor	10	57	27
- organizacija ZKJ	5	55	33

V kateri organ upravljanja bi bili najraje izvoljeni:

- ne želim biti v nobenem organu	53 %
- delavski svet	16 %
- upravni odbor	14 %
- delavski svet enote	10 %

Zakaj posamezniki ne želijo biti člani organov upravljanja:

- ne želijo nositi odgovornosti	22 %
- ne čutijo se dovolj sposobne	19 %
- zaradi nezanimanja	18 %
- menijo, da jim to ne prinaša koristi	14 %
- ne vem	19 %

Kaj me ovira, da se ne vključim v samoupravno aktivnost:

	sploh me ne ovira	ovira me, a ne veliko	zelo me ovira
- obremenjenost na delovnem mestu	24	52	19
- opravljanje zunaj tovarne	42	30	17
- družinske skrb	23	41	—
- utrujenost po delu	18	55	21

Katere probleme bi morali reševati prej kot druge (vsak je navedel 4 odgovore):

- višina osebnih dohodkov	70 %
- zagotoviti dovolj dela za vse	44 %
- organizacija in opremljenost proizvodnje	42 %
- prodaja proizvodov	42 %
- sprejem sposobnih strokovnjakov	29 %
- izobraževanje zaposlenih	28 %
- delovne pogoje	27 %
- družbeni standard	24 %
- stanovanjsko vprašanje	22 %

Če opazite v tovarni napake ali nepravilnosti, ali lahko to javno poveste, ne da bi se bali posledic:

- lahko včasih	57 %
- lahko vedno	23 %
- ne morem nikdar	17 %

Ali ste zadovoljni z razmerami na delovnem mestu in ožjem delovnem okolju:

	v glavnem sem zadovoljen	v glavnem nisem zadovoljen
- z vrsto opravil, ki jih opravljam	82 %	16 %
- z organizacijo dela	48 %	46 %
- z odnosi med ljudmi	72 %	23 %
- z osebnim dohodkom	43 %	53 %
- s pogoji za napredovanje in izpopolnjevanje	56 %	39 %

V anketi so sicer obdelana tudi ostala vprašanja, o katerih bo treba razpravljati v organih upravljanja in vodstvih družbeno političnih organizacij, ker razkrivajo precej problemov.

Rezultate ankete bomo lahko tudi koristno uporabili pri izdelavi novih samoupravnih aktov.

N. P.

Kratke vesti

ALKOHOL IN MIŠICE

Ze dolgo je znano, da alkohol škodljivo vpliva na srce, živce, jetra in druge organe. Profesor Carisson iz Cöteborge (Svedska) pa je v svoji študiji o alkoholizmu in njegovih škodljivih vplivih ugotovil, tudi to, da alkohol negativno deluje na moč mišic.

Omenjeni profesor je s pomočjo aparatov izmeril moč mišic devetim alkoholikom in dvanajstim zdravim osebami. Rezultat je bil nedvoumen: alkoholiki so se dosti slabše izkazali kot zdravi ljudje!

Poznejše raziskave (po štirih mesecih) pa so pokazale, da se je moč mišic popravila le dvojici od devetih alkoholikov, in to kljub temu, da v tem času niso uživali alkohola.

Zdi se torej, da alkoholi škodljivo vpliva na mišična vlakna kar niti v enem primeru niso ugotovili poškodovanih živcev.

»Kolektiv«

POMANJKANJE DELAVCEV

Na Gorenjskem letos ugotavljajo, da v nekaterih gospodarskih dejavnostih med domačini ne morejo dobiti novih delavcev. To velja še posebno za tista dela, ki so za mladino manj zanimiva in pretežka. Tam so zato navezani predvsem na delavce od drugod. Pomanjkanje delavcev je najbolj občutno v lesnoindustrijskih podjetjih, industriji gradbenega materiala in podjetjih kovinske stroke. Pri drugih dejavnostih pa je stiska največja v gradbeništvu in v zadnjem času v prometu. Kar zadeva delavce s poklicno šolo, jih največ primanjkuje v kovinski panogi. Potrebovali bi tudi več šoferjev, predvsem za avtobuse in tovorni promet. Med poklici s srednjo, višjo in visoko šolo pa bi najlaže dobili zaposlitev strojni tehniki in inženirji.

»Delo«

S 1. avgustom je po 24. letih dela v Iskrini tovarni »Elektromehanika« Kranj odšel v zaslužni pokoj tov. Rihard Mlakar, zaposlen v polirnici. Imenovan je bil poznan kot zelo vesten in discipliniran delavec. Slovo od sodelavcev je bilo zelo prisrčno. Upokojeni je bil zelo vesel lepega darila (transistorski sprejemnik), ki ga bo vsak dan spominjal na »Iskro«, predvsem pa na sodelavce, ki ga bodo imeli vedno v lepem spominu. Ob vprašanju, kaj misli o Iskri, je dejal: »Preživljal sem vse faze rasti kranjske tovarne, saj sem bil tu zaposlen od vsega začetka. V 20 letih pa marsikaj vidiš in slišiš, doživiš oz. postajaš tudi del tovarniškega utripa; tovarna je takorekoč drugi dom. Prav zato želim »Iskri« čimveč uspehov, še več rasti in delovnega poleta, delavcem pa višje OD, ki naj bodo odsev visoke in kvalitetne proizvodnje. Ob slovesu se je imenovani iskreno zahvalil za lepo darilo in dobre želje in zaželel sodelavcem kar največ uspehov in zadovoljstva.

Naši borci na izletu v Češkoslovaški

V dneh od 18. do 23. julija so s posebnim avtobusom odpotovali v CSSR člani aktivna ZB ZP ISKRA. Avtobus »Creina« iz Kranja je z njimi odbrzel čez Ljubelj, Celovec, Dunaj, nato pri Mikulovem čez avstrijsko-češkoslovaško mejo in prek Brna v Hradec Kralove, v čigar neposredni bližini so se nastanili v motelu Bivička.

V okviru izleta so si borci ZP ISKRA najprej ogledali znameniti grad pri mestu Nehanjice. Zvečer so prisostvovali na veseli prireditvi v idiličnem kraju, imenovanem »Češki raj«.

Naslednji dan je sledil ogled Prage, tega prelepega

in zgodovinsko tako bogatega mesta. Celodnevni ogledu Prage je spet sledil povratek v Hradec Kralove, mesto s približno 90.000 prebivalci, ki slovi po dokaj obsežnih gradnjah novih stanovanjskih naselij in po prekrasnih parkih, zares vzorno negovanih. Ne bi bilo prav, če pri tem ne bi omenili zabave s plesom, ki je sledila zvečer. Ob prijetnih zvokih in v družbi veselih češkoslovaških gostiteljev je večer minil precej prehitro.

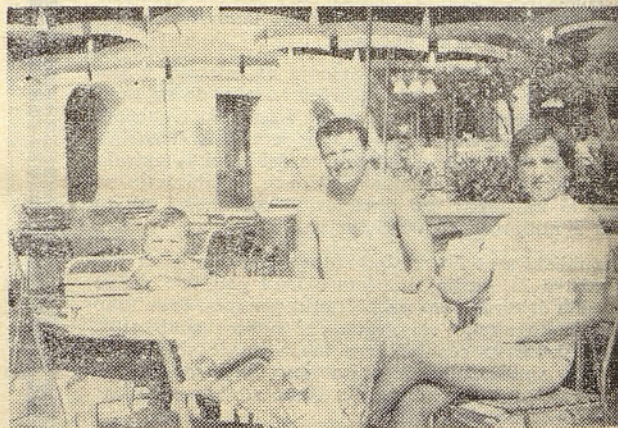
Spet je zahrmel avtobus »Creina« in nas popeljal, prepolne prelepih vtisov in doživetij proti domu. Sicer bi o izletu nekdanjih borcev lah-

ko napisal mnogo več, vendar tudi telegrafski slog lahko veliko pove.

Ob takšni priložnosti pač ne gre bodisi brez kritike, ali zaslužene pohvale. Pohvala gre zlasti vestnemu šoferju »Creina«, ki nas je vozil varno po vsej, dokaj dolgi poti. Prav tako gre vsa pohvala tudi organizatorjem izleta, ki so se zares potrudili, da bi imeli nekdanji borci, udeleženci izleta kar največ prijetnih doživetij.

Skratka — ni ga bilo med udeleženci izleta, ki ne bi bil v celoti zadovoljen z izletom v bratsko CSSR, pa četudi je bila pot dolga in dokaj naporna!

-Ce-

Družina Resnik tik po dani izjavi o zadovoljstvu

Pravcata toča pohval...

(Nadaljevanje s 5. strani)

Marsu in drugih planetih, bi pa Počitniška skupnost morda le zmogla nakup mopedov s prtljažnikom, s katerim bi upravniki veliko lažje in hitreje zvozili v dom tisto, kar potrebuje kuhinja za vsakdanjo rabo in je treba kupovati vsak dan sproti!

Pri moji sitnariji za izjavami gostov v domu v Poreču sta se legitimirali le dve družini. Prva Rozmanova iz PSO in druga Resnikova. Njuno zadovoljstvo je bilo očitno in iz izjave, da vsako leto rajši zahajata v Poreč, ker je — to še zlasti letos — dobra in obilna hrana, ker je

postrežba hitra in prijazna in, ker je oh in sploh letos bilo vse O. K.

-C-

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta

FRANCA PESTOTNIKA

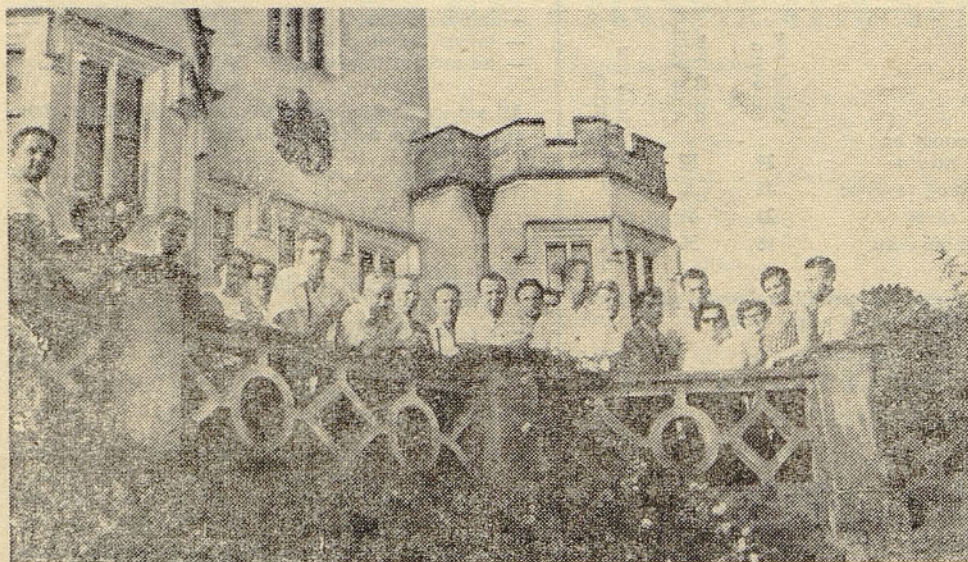
se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v tovarni »Elektromehanika« Kranj za izraženo sožalje, poklonjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Biba Uršič

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj sem bila od mojih sodelavcev deležna velike pozornosti. Reči moram, da sem bila prijetno iznenadena; za vse dobre želje in prekrasno darilo se vsem iskreno zahvaljujem.

Marija Suša

Skupina nekdanjih borcev na ogledu znamenitosti gradu